

Comentariul operei Steaua fara nume de Sebastian Mihail - prima parte

Intr-o existenta umana frematatoare dar scurta (a murit, intr-un accident, la 38 de ani), MIHAEL SEBASTIAN a dat literaturii romane o opera publicistica masiva, proze valoroase (romanele Orasul cu salcam si Accidentul; jurnalele sau pseudojurnalele Fragmente dintr-un carnet gasit, Femei, Cum am devenit huligan?, Texte, fapte, oameni; eseul polemic De doua mii de ani) si lucrari dramatice (Steaua fara nume, Ultima ora, Jocul de-a vacanta, Insula).

Pieselete lui M. Sebastian sunt "farse intelectualizate", de implicatie sociala si morala profunda in care evadarea din realitatea plata intr-o lume iluzorie, a imaginatiei, devine solutia - chiar numai vremelnica - pentru salvarea conditiei umane individuale. Barbati tineri sau maturi (Stefan Valeriu, profesorul Marin Miroiu, profesorul de istorie Alexandru Andronic) si tinere frumoase, lucide (Cetina Mona si Magda Minu) trec aceste puncte catre o lume de mister sau de evaziune in trecut, dorindu-si reabilitari sau compensatii sufletesti, hrانindu-se cu miraje.

Steaua fara nume ni se pare constructia dramatica exponentiala cea mai solida din teatrul lui Sebastian - o constructie clasica simpla si sobra care propune totdeauna un spectacol usor si gratios. Inteligenta subtila spiritul ascutit si calitatile poetice ale scriitorului au creat o comedie spirituala, in care nu se recurge nici un moment la lucruri si locuri comune, la frivolitati sau vulgaritati - cum uneori genul de comedie-farsa le cere. Piesa se impune prin atmosfera lirism pastelat, umor cu sclipiri ironice, inscenari cuceritoare si jocuri cu masti ale iluziei, in care realul tern este contrazis printr-un ideal poetic, cotidianul este travestit oneric iar salvarea din prizonieratul existentei telurice se implineste prin aventuri ale gandirii.

Drama profesorului de matematica Miroiu, un insingurat sadea se consuma in decorul cenusiu si apasator al unui targ din zona "locurilor unde nu se intampla nimic". Aceasta scanteie de frumusete umana - profesorul visator si mistuit de nazuinta nobila a cunoasterii - este amenintata permanent sa aiba soarta comuna a concetenilor sai: afundarea in malul banalitatii si deznadejdii, proprii unei lumi populata de automatisme, ridicol si tragica incompatibilitate cu adevarul, frumosul si aventura imaginatiei. Miroiu este urmarit, suspectat, barfit si chiar dusmanit pentru inadaptibilitatea sa la o existenta comună pentru spiritul de daruire frumosului si ideilor inalte, refugiului diurn in studiu si visare.